

פרשת השבוע: וישב

כניסת השבת: 16:06

יציאת השבת: 17:16

הזמנים לפי אופק
רמלה-לוד

דבר תורה

עלוך שבועי שנותן טעם
לשולחן השבת שלך

www.dvr-tora.co.il

משהו קטן

מדוע נר חנוכה בשמאל?

מזווה היא זכר ליציאה מצרים, וכך גם מצוות תפילין שבה כתוב "ויהיה לאות על ידכה" ודרשו חז"ל: ידכה - יד כהה, יד שמאל. לומר שהכול היה מאת ה' והידיים שלנו הן שמאליות - חלשות.

ואכן, לא אנחנו פעלנו זאת אלא ה' מצידו עשה הכול בזרוע נטויה, ביד ימין, באופן גלוי וברור ש"ימינך ה' נאדרי בכוח".

מעין יציאת מצרים אירע בחנוכה: הנס היה מאת ה' להורות שאין לזקוף את ההצלחה ל"כוחי ועוצם ידי". זו אם כן אחת הסיבות שמניחים נר חנוכה דווקא בשמאל, לומר לכל שואל:

דעו שההצלחה הייתה מאת ה' (לא גבורתם של החשמונאים היא שהצילה וצלחה את המערכה אלא ההצלחה נתקיימה) כפי שהיה ביציאת מצרים, ובכך אנו מגלים ש"ה' פעל כל זאת"

מטעמים אלה

"לדעת לקרוא חדשות"

"וישב יעקב" - מבאר רש"י: ביקש יעקב לישוב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף...

בספר 'להגיד' שואל הרב גלינסקי: איזו מין שלווה יעקב אבינו מבקש לשבת! וכי שכח לרגע את צרת דינה ועשיו?! איך הוא בכלל החזיק מעמד?!

והוא מסביר את התשובה על ידי "סיפור אישי עם מוסר השכל": אימי ע"ה הייתה מנוייה על עיתון של אגודת ישראל בפולין, שהיה מוקד משיכה לנשים רבות בסביבת מגורינו - שצמאו לחדשות ולא ידעו קרוא וכתוב. בכל ערב, אימי הייתה קוראת להם את ה"חדשות" והן היו מקשיבות בקשב רב...

ערב אחד, אחת השכנות, אישה מבוגרת, הקדימה לבוא. היא נכנסה לבית בשעה שאימא עדיין הייתה עסוקה בקילוף תפוחי אדמה במטבח. כאשר ראתה שהעיתון כבר מונח בפתח הבית, הגביהה אותו והסתכלה על כתבה בעמוד הראשון, בנושא בניית אונייה חדשה (האנגלים בנו אז אונייה חדשה שהפכה לשיחת היום).

לפתע, האישה שלא ידעה לקרוא רצה פנימה עם העיתון וזעקה בקול גדול: "דבורקי (לאמי קראו דבורה) מה קורה לך?!", ספינה טובעת בים ואת עומדת ומקלפת תפוחי אדמה במטבח?!...

אימא שעדיין לא עלעלה בעיתון, מיהרה לקראתה, יצאה מהמטבח עם הסינר. נטלה את העיתון והביטה בו. מיד הבחינה בטעותה של הישישה, כיון שלא ידעה לקרוא, היא אחזה את העיתון הפוך - וראתה ספינה הפוכה...

אימי הביטה בה בידידות ואמרה בענווה: "מה איתך! כך קוראים עיתון?! הלא כתוב כאן שבונים אונייה - האינך יודעת לאחוז עיתון?! תביני באנגליה בנו אניית פאר חדשה - הסירי דאגה מליבך!"

כילד, המילים האלו נחרטו במוחי, עם מוסר השכל שבהן: האדם קורא את המציאות בצורה הפוכה, הוא לא יודע לקרוא, חושב שהספינה טובעת, בו בזמן שההיפך הוא הנכון - בונים אונייה חדשה... "אין לנו השגה באבות הקדושים, אך מה שאנו כן יכולים ללמוד מפרשתנו, שהם, ידעו לקרוא ואנו לא!"...

החלום והבשורה

"וירא שר האופים כי טוב פתו..."

שאלו לרבי מאיר שלום מפורישוב: מה הביא את יוסף לפתור את חלומו של שר המשקים לטובה, ואילו את חלומו של שר האופים פתור לרעה?!

השיב הוא בדרך צחות: מעצם הסיפורים שלהם הבין יוסף את הפתרון.

סיפורו של שר המשקים הכיל רק מפעלות ה': גפן שעלתה כפורחת, אשכולות בשלים ונץ עולה - כל אלו ביד ה' הם.

בעוד שחלומו של שר האופים התבסס רק על כוחו ועוצם ידי: סלים ומיני מאפה מעשה ידי אדם. חלום כזה איננו מבשר טובות...

העלון מקרב

לרפואת:

רחל בת אסתר
מיכאל מכלוף בן רחל

ליווג הגון:
אמנון בן אסתר

לעילוי נשמת:

רפאל (רפי) חזד בר רחל ז"ל

משה הכהן בן בת שבע ז"ל

מכבסה שמגיעה עד אליך

ניקוי יבש | גיהוצים | שטיחים | וילונות

התקשר/י עכשיו ונגיע גם אליך: **072-2218448**

לוד, רמלה, ראשון לציון, כפר חב"ד, צפריה, איירפורט סיטי והמושבים באזור

מכילתא

מאכלים בימי חנוכה

האכה ומה

סופגניות חלביות

אסרו רבותינו ללוש עיסה עם חלב ולעשותה לחם, שמא יטעה אדם ויאכלה עם בשר. ועל כל פנים בתנאים מסוימים יש להקל, כגון אם לש את העיסה בסוכר והיא מתוקה מאוד, שאין דרך לאוכלה עם תבשיל, מותר לערב בה חלב, כיון שאין חשש שיאכלה עם בשר. עיין בהרחבה בחוברת 'כשרות המטבח'. (הליכות עולם חלק ז עמוד מז)

על כן, מותר למאפיות להכין סופגניות שמעורב בהן חלב, אלא שחייבים להודיע לציבור הקונים שהן חלביות, כדי שלא יטעו לאוכלן בקינוח של סעודה בשרית או בתוך שש שעות לאכילת בשר, מאחר שהרגילות היא שרוב הסופגניות הן פרווה.

סעודות מצווה

מצוה להרבות בסעודות בחנוכה, ובלבד שעושים זאת בשירה ותהילה לה' יתברך, עם דברי תורה וחיזוק הלבבות באמונה ובטחון בה', ולספר על הניסים הגדולים שהיו בחנוכה, היאך עשה ה' שינצחו המעטים את המרובים, והחלשים את הגיבורים. וכל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו.

מאכלי חלב

נוהגים לאכול מאכלי חלב וגבינה בימי החנוכה, זכר למעשה שמסופר במדרש על יהודית בת בארי, שהאכילה את האויב אליפורני גבינה, כדי שיצמא וישתה יין וישתכר ויישן, ולאחר מכן כשישן חתכה את ראשו וברחו כל האויבים.

סופגניות

נהגו לאכול מיני מאכל המטוגנים בשמן, כמו סופגניות וכיוצא, זכר לנס השמן שהיה במנורה. כן כתב רבנו מימון אביו של הרמב"ם.

הפרשת חלה מבצק של סופגניות - העושה עיסה כדי לבשלה או לטגנה, הרי היא פטורה מן החלה, [כמו שפסק מרן בשלחן ערוך (יורה דעה סימן שכת סעיף ג)], ולכן עיסה שעושים אותה לסופגניות, פטורה מלהפריש חלה, כיון שמטגנים אותה בשמן. (הליכות עולם חלק ה עמוד רכד)

מעות וימי החנוכה

למה נותנים דמי חנוכה?

דמי חנוכה

נוהגים להרבות בצדקות לעניים בימי החנוכה, ובפרט לילדים ונערים עניים. ומכל מקום יש להיזהר שלא לתת כסף לכל ילד, שיש ילדים המשתמשים בכסף לדברים לא טובים, וכל חכם יעשה בדת.

הטעם לנתינת מעות בימי חנוכה:

זה המנהג לחלק צדקה בימי החג. ובפשטות נראה שהמקור כבר נמצא בדברי המגן אברהם (בראש הלכות חנוכה, סימן תר"ע) "נוהגים הנערים העניים לסבב בחנוכה על הפתחים".

החתם סופר מסביר את הטעם:

כדי שייכנס ויצא העני בין מזוזה לנר. והדבר נלמד מההכנה למצוות: "ויהי נעם ה' אלוקינו עלינו"

כי נע"ם ראשי תיבות נר עני מזוזה"

וכל זה מדובר בנתינת צדקה, כפי שהסברנו לעיל שיוכל העני לקיים מצוות נרות חנוכה ולפרסם הנס.

וכן נפסק להלכה: "מרבית בצדקה בימי חנוכה כי הם מסוגלים לתקן בהם פגמי נפשו על ידי הצדקה ובייחוד ללומדי תורה העניים להתזיקם" (קיצור שולחן ערוך קלט, א).

לעשות רצון שמים

סדרת פתגמים חכמים מגדולי ישראל

מוטב שאעשה אני רצון שמים

ולא שבשמים יעשו רצוני...

(רבי יצחק מאיר מגור)

על האדם לשאוף לעשות את רצון אביו שבשמים ולא לצפות שמהשמיים יקיימו את רצונו... כפי שאמר בנו של אחד מגדולי הדור: "אם אתם חושבים שהגדולה של אבי ז"ל שהקב"ה עשה כל מה שאבא שלי ביקש - כי צדיק גוזר והקב"ה מקיים - אתם טועים! גדולתו של אבא הייתה שכל מה שהקב"ה גזר - הוא קיים!"